

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL SAVIVALDYBĖS BENDRO DARBO SU ŠEIMOMIS ORGANIZAVIMO IR
KOORDINAVIMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2018 m. rugpjūčio 8 d. Nr. A1-428/V-894/V-691/1V-579

Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 34 straipsnio 2 dalimi,

tvirtiname Savivaldybės bendro darbo su šeimomis organizavimo ir koordinavimo rekomendacijas (pridedama).

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro
2018 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu
Nr. A1-428/V-894/V-691/1V-579

SAVIVALDYBĖS BENDRO DARBO SU ŠEIMOMIS ORGANIZAVIMO IR KOORDINAVIMO REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Savivaldybės bendro darbo su šeimomis organizavimo ir koordinavimo rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) nustato bendro darbo su vaikus auginančiomis ar jų besilaukiančiomis šeimomis (toliau – šeimos) organizavimo ir koordinavimo savivaldybėje pagrindinius principus, subjektus, dalyvaujančius dirbant su šeimomis, bendro darbo su šeimomis organizavimą ir koordinavimą savivaldybėje, įstaigų, institucijų keitimąsi informacija.

2. Bendro darbo su šeimomis organizavimo ir koordinavimo tikslas – užtikrinti efektyvų socialinės rizikos prevencijos priemonių (toliau – prevencijos priemonės), taip pat kompleksinės pagalbos ir koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų bei psichologinės, teisėsaugos pagalbos (toliau – pagalba) teikimą šeimoms savivaldybėse, siekiant stiprinti šeimų gebėjimus, galimybes rūpintis vaikais ir taip užtikrinti kokybišką šeimų funkcionavimą, būtiną jų gerovę.

3. Rekomendacijose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos šeimos stiprinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme.

II SKYRIUS PAGRINDINIAI BENDRO DARBO SU ŠEIMOMIS ORGANIZAVIMO IR KOORDINAVIMO SAVIVALDYBĖJE PRINCIPAI

4. Bendras darbas su šeimomis organizuojamas ir koordinuojamas laikantis šių pagrindinių principų:

4.1. šeimos atsakomybės – šeima yra atsakinga už jos narių gerovę, o pagalbos teikimo tikslas – įgalinti šeimą savarankiškai rūpintis ir tinkamai prižiūrėti savo vaikus;

4.2. gyvenamosios vietovės bendruomenės įtraukimo – gyvenamosios vietovės bendruomenė (toliau – bendruomenė) imasi iniciatyvos kurti palankią savo bendruomenės nariams ir šeimoms socialinę aplinką, tenkindama bendrus gyvenimo kaimynystėje poreikius, o savivaldybė stiprina ir telkia bendruomenes;

4.3. subsidiarumo – pagalba šeimoms pirmiausia teikiama ten, kur ji efektyviausia, t. y. seniūnijoje ir bendruomenėje, o aukštesnio (savivaldybės, valstybės) lygmens paslaugos teikiamos ir organizuojamos tik tada, kai bendruomeninės pagalbos šeimoms nepakanka;

4.4. bendradarbiavimo ir tarpusavio pasitikėjimo – bendras darbas su šeimomis organizuojamas ir koordinuojamas laikantis nuostatos, kad šeimos gali ir turi būti atsakingos už savo gerovę, bendruomenę, bendruomeninės ir kitos nevyriausybinės organizacijos, kiti pagalbos ir paslaugų teikėjai gali pagalbą šeimoms suteikti, o savivaldybė visomis priemonėmis telkia bendruomeninių organizacijų, nevyriausybinių organizacijų ir kitų pagalbos teikėjų pastangas, koordinuoja bendrą jų darbą.

III SKYRIUS

SUBJEKTAI, DALYVAUJANTYS DIRBANT SU ŠEIMOMIS

5. Subjektai, pagal kompetenciją dalyvaujantys dirbant su šeimomis:

5.1. savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių, atsakingų už socialinių paslaugų organizavimą ir (ar) vaiko ir šeimos gerovę, švietimą, sveikatos priežiūrą, valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį (toliau kartu – darbuotojai);

5.2. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliotų teritorinių skyrių (toliau – VVTAĮT teritorinis skyrius) darbuotojai;

5.3. seniūnai, seniūnaičiai, seniūnijų specialistai socialiniam darbui, seniūnijos išmokų specialistai;

5.4. socialinių paslaugų įstaigų (socialinių paslaugų centrų, vaikų dienos centrų, krizių centrų, pagalbos šeimai tarnybų, bendruomeninių šeimos namų, globos centrų ir kt.) paskirti atvejo vadybininkai, socialiniai darbuotojai, psichologai ir kiti socialinių paslaugų srities darbuotojai;

5.5. sveikatos priežiūros įstaigų (pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų, Respublikinio priklausomybės ligų centro, visuomenės sveikatos biuru ir kt.) paskirti atvejo vadybininkai, sveikatos priežiūros specialistai;

5.6. švietimo įstaigų (bendrojo ugdymo mokyklų ir ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo įstaigų, pedagoginių-psichologinių tarnybų, švietimo pagalbos tarnybų, neformaliojo vaikų švietimo mokyklų ir kt.) paskirti atvejo vadybos specialistai, pedagogai, švietimo pagalbos specialistai;

5.7. specializuotų pagalbos centrų darbuotojai;

5.8. policijos pareigūnai;

5.9. teritorinių darbo biržų (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) darbuotojai;

5.10. bendruomeninių ir kitų nevyriausybinių organizacijų nariai, šiose organizacijose dirbantys darbuotojai, savanoriai;

5.11. savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius;

5.12. kiti specialistai, teikiantys pagalbą šeimoms.

IV SKYRIUS

BENDRO DARBO SU ŠEIMOMIS ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS SAVIVALDYBĖJE

6. Savivaldybės, organizuodamos ir koordinuodamos bendrą darbą su šeimomis, telkia socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigas, teisėsaugos institucijas, seniūnijas,

bendruomenines organizacijas, nevyriausybinės organizacijas ir kitas su šeimomis dirbančias įstaigas bei organizacijas, šeimų organizacijas, skatina vietos bendruomenių tarybų, savivaldybių šeimų tarybų veiklą, neformalius šeimų judėjimus, planuodamos ir teikdamos pagalbą šeimoms.

7. Seniūnai, seniūnaičiai, bendruomeninės organizacijos, nevyriausybines organizacijos, vietinės šeimų tarybos, pasitelkdamos savorius, kartu su savivaldybės administracija suburia bendruomenę dirbti su šeimomis ir vaikais, organizuoja šeimų užimtumą, inicijuoja saugios kaimynystės veiklas, padeda šeimoms užsitikrinti tinkamas gyvenamojo būsto sąlygas, prisideda prie šeimų švietimo organizavimo.

8. Organizuojant pagalbą šeimoms teikimą savivaldybėse, sudaromos sąlygos šeimoms gauti konsultacijas ir informaciją dėl joms reikalingos pagalbos gavimo vadovaujantis vieno langelio principu: savivaldybės teritorijoje veikia bent vieni bendruomeniniai šeimos namai (savivaldybės biudžetinė įstaiga arba viešoji įstaiga, kurios steigėja yra savivaldybė, nevyriausybinių organizacija), kurie teikia informaciją apie visas savivaldybės teritorijoje teikiamas paslaugas šeimoms.

9. Už bendro darbo su šeimomis savivaldybėje organizavimą atsako savivaldybės vykdomoji institucija.

10. Už bendro darbo su šeimomis koordinavimą savivaldybėje atsakingas tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius – savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, tiesiogiai pavaldus savivaldybės administracijos direktoriui.

11. Savivaldybėje veikia tarpinstitucinė grupė (grupės) tarpinstituciniams klausimams, susijusiems su pagalbos šeimoms planavimu, stebėseną ir plėtra, prevencinių priemonių planavimu ir įgyvendinimu, pagalbos šeimoms poreikių vertinimu savivaldybėje, bendruomenės, bendruomeninių ir nevyriausybinių organizacijų telkimu bendram darbui su šeimomis savivaldybėje, taip pat probleminiams klausimams aptarti. Savivaldybės tarpinstitucinė grupė sudaroma iš savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių, atsakingų už socialinių paslaugų organizavimą ir (ar) vaiko ir šeimos gerovę, švietimą, sveikatos priežiūrą, atstovų, seniūnų, VVTAJT teritorinio skyriaus atstovų, policijos pareigūnų, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, švietimo įstaigų atstovų. Jei reikia, atsižvelgiant į numatomo svarstyti klausimo turinį, į tarpinstitucinius pasitarimus gali būti kviečiami ir kiti Rekomendacijų 5 punkte nurodyti paslaugas šeimai organizuojantys, teikiantys ir koordinuojantys subjektai, savivaldybės administracijos direktorius ir (ar) jo pavaduotojas (-ai), meras, vicemeras (-ai), savivaldybės tarybos nariai, nepriklausomi ekspertai ir kt. Savivaldybės tarpinstitucinei grupei vadovauja tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius organizuoja tarpinstitucinius pasitarimus ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

12. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, organizuodamas bendro darbo su šeimomis koordinavimą savivaldybėje:

12.1. kartu su Rekomendacijų 5 punkte nurodytais subjektais vertina ir analizuoja savivaldybėje gyvenančių šeimų bendrą pagalbos poreikį, vykdo pagalbos prieinamumo ir kokybės stebėseną pagal švietimo ir mokslo ministro kartu su socialinės apsaugos ir darbo ministru ir sveikatos apsaugos ministru nustatytus paslaugų prieinamumo ir kokybės stebėsenos rodiklius bei tvarką;

12.2. inicijuoja ir kartu su Rekomendacijų 5 punkte nurodytais subjektais rengia paslaugų plėtros planų projektus;

12.3. teikia informaciją savivaldybės vykdomajai institucijai apie kylančias problemas dirbant bendrą darbą su šeimomis ir siūlymus dėl pagalbos šeimoms teikimo, organizavimo tobulinimo, plėtros.

13. Siekdamas nustatyti prevencijos priemonių, pagalbos šeimoms poreikį savivaldybėje, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, pasitelkdamas savivaldybės administracijos padalinius, atsakingus už socialinių paslaugų organizavimą, vaiko ir šeimos gerovę, švietimą, sveikatos priežiūrą, seniūnus, seniūnijos išmokų specialistus ir (ar) specialistus socialiniam darbui, kasmet organizuoja pagalbos šeimoms ir vaikams paklausos ir pasiūlos įvertinimą. Įvertinama, kokių sunkumų patiria savivaldybėje gyvenantys vaikai, prioritetą teikiant vaikams, augantiems nepasiturinčiose šeimose (šeima gauna socialines pašalpas, maisto produktų davinius), fizinių asmenų globėjų (rūpintojų) šeimose, daugiavaikėse šeimose, šeimose, kuriose nustatyti smurto atvejai, šeimose, auginančiose vaikus, turinčius negalią, specialiųjų ugdymosi poreikių. Pagalbos šeimoms ir vaikams paklausos ir pasiūlos įvertinimo išvados bei siūlymai aptariami savivaldybės tarpinstitucinėje grupėje ir įtraukiami į pagalbos plėtros plano projektą.

14. Savivaldybės tarpinstitucinės grupės siūlymus ir išvadas, pagalbos plėtros plano projektą tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius teikia savivaldybės vykdomajai institucijai.

15. Tarpinstitucinės grupės gali veikti ir seniūnijose. Seniūnijos tarpinstitucinei grupei vadovauja seniūnas, dalyvauja Rekomendacijų 5 punkte nurodyti subjektai, veikiantys seniūnijoje. Seniūnijos tarpinstitucinės grupės, bendradarbiaudamos su bendruomene, seniūnaičiais, aptaria ir planuoja prevencijos priemones seniūnijoje, prireikus aptaria konkrečių šeimų situacijas ir teikia siūlymus savivaldybės tarpinstitucinei grupei ar savivaldybės institucijoms dėl pagalbos šeimai organizavimo ir teikimo tobulinimo savivaldybėje.

16. Savivaldybės vykdomoji institucija, atsižvelgdama į Rekomendacijas, nustato bendro darbo su šeimomis organizavimo ir koordinavimo savivaldybėje tvarką.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija 188603515, A. Vivulskio g. 11, 03610 Vilniaus m. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 188603472, Vilniaus g. 33, 01506 Vilniaus m. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija 188603091, A. Volano g. 2/7, 01516 Vilniaus m. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 188601464, Šventaragio g. 2, 01510 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL SAVIVALDYBĖS BENDRO DARBO SU ŠEIMOMIS ORGANIZAVIMO IR KOORDINAVIMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-08-08 Nr. A1-428/V-894/V-691/IV-579
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aurelijus Veryga, Ministras
Sertifikatas išduotas	AURELIJUS VERYGA, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-08-09 14:17:29
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-08-09 14:17:47
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2017-03-30 - 2020-03-29
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Eimutis Misiūnas, Ministras
Sertifikatas išduotas	EIMUTIS MISIŪNAS, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-08-09 14:22:52
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-08-09 14:23:10
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-12-13 - 2019-12-13
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Linas Kukuraitis, Ministras
Sertifikatas išduotas	LINAS KUKURAITIS, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-08-10 15:08:58
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-08-10 15:09:21
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-12-13 - 2019-12-13
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jurgita Petrauskienė, Ministrė
Sertifikatas išduotas	JURGITA PETRAUSKIENĖ, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-08-20 16:24:24
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-08-20 16:24:50
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-12-14 - 2019-12-14

DETALŪS METADUOMENYS

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.49
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2018-08-22)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=659b15729bad11e8aa33fe8f0fea665f
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2018-08-22 01:26:04 TAIS